

Sesijas dokuments

B8-0255/2019 }
B8-0256/2019 }
B8-0258/2019 }
B8-0259/2019 }
B8-0260/2019 } RC1

17.4.2019

KOPIĢS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B8-0255/2019 (ECR)

B8-0256/2019 (Verts/ALE)

B8-0258/2019 (S&D)

B8-0259/2019 (PPE)

B8-0260/2019 (ALDE)

par Ķīnu, it īpaši reliģisko un etnisko minoritāšu stāvokli
(2019/2690(RSP))

Cristian Dan Preda, Michaela Šojdrová, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Esther de Lange, Jarosław Wałęsa, Romana Tomc, Csaba Sógor, Pavel Svoboda, Milan Zver, Tunne Kelam, Tomáš Zdechovský, David McAllister, Adam Szejnfeld, Andrzej Grzyb, Inese Vaidere, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Marijana Petir, Sandra Kalniete, Laima Liucija Andrikienė, Krzysztof Hetman, Julia Pitera, László Tőkés, Elmar Brok
PPE grupas vārdā

Elena Valenciano, Soraya Post, Jo Leinen

S&D grupas vārdā

Charles Tannock, Bas Belder, Monica Macovei, Branislav Škripek,

Anna Elżbieta Fotyga

ECR grupas vārdā

RC\1182805LV.docx

PE637.753v01-00 }

PE637.754v01-00 }

PE637.756v01-00 }

PE637.757v01-00 }

PE637.758v01-00 } RC1

Nathalie Griesbeck, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperü

ALDE grupas vārdā

Barbara Lochbihler, Reinhard Bütikofer, Heidi Hautala, Indrek Tarand, Helga Trüpel

Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Ķīnu, it īpaši reliģisko un etnisko minoritāšu stāvokli (2019/2690(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par stāvokli Ķīnā, jo īpaši 2009. gada 26. novembra rezolūciju par Ķīnu: mazākumtautību tiesības un nāvessoda piemērošana¹, 2011. gada 10. marta rezolūciju par stāvokli Kašgarā (Ķīna, Siņdzjanas Uiguru autonomais reģions) un tās kultūras mantojumu², 2016. gada 15. decembra rezolūciju par Tibetas budistu akadēmijas *Larung Gar* un *Ilham Tohti* lietām³, 2018. gada 12. septembra rezolūciju par ES un Ķīnas attiecību stāvokli⁴ un 2018. gada 4. oktobra rezolūciju par uiguru un kazahu masveida patvaļīgu aizturēšanu Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā⁵,
- ņemot vērā ES un Ķīnas stratēģisko partnerību, kas tika uzsākta 2003. gadā, un Komisijas un Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2016. gada 22. jūnija kopīgo paziņojumu “Elementi jaunai ES stratēģijai attiecībā uz Ķīnu” (JOIN(2016)0030),
- ņemot vērā ES vadlīnijas par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību, kuras Ārlietu padome pieņēma 2013. gada 24. jūnijā,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2019. gada 12. marta kopīgo paziņojumu “ES un Ķīna — stratēģiska perspektīva” (JOIN(2019)0005),
- ņemot vērā 21. ES un Ķīnas samita kopīgo paziņojumu 2019. gada 9. aprīlī,
- ņemot vērā ES un Ķīnas dialogu par cilvēktiesībām, ko uzsāka 1995. gadā, un tā 37. sarunu kārtu, kas 2019. gada 1. un 2. aprīlī notika Briselē,
- ņemot vērā Ķīnas Tautas Republikas Konstitūcijas 36. pantu, kurā visiem pilsoņiem ir garantētas tiesības uz reliģijas brīvību, un 4. pantu, kurā noteiktas mazākumtautību tiesības,
- ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko Ķīna parakstīja 1998. gadā, bet nav ratificējusi,
- ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā ANO Rasu diskriminācijas izskaušanas komitejas Ķīnas pārskata noslēguma apsvērumus,
- ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,

¹ OV C 285 E, 21.10.2010., 80. lpp.

² OV C 199 E, 7.7.2012., 185. lpp.

³ OV C 238, 6.7.2018., 108. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0343.

⁵ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0377.

- A. tā kā Stratēģiskajā satvarā par cilvēktiesībām un demokrātiju ES apgalvo, ka veicinās cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu “visās savas ārējās darbības jomās bez izņēmumiem” un ka ES “savās attiecībās ar visām trešām valstīm, ieskaitot tās stratēģiskos partnerus, uzmanības centrā izvirzīs cilvēktiesības”; tā kā tam arī turpmāk vajadzētu būt ES un Ķīnas ilgstošo attiecību centrā saskaņā ar ES apņemšanos atbalstīt šīs pašas vērtības savā ārējā darbībā un Ķīnas pausto ieinteresētību ievērot tās savā attīstībā un starptautiskajā sadarbībā;
- B. tā kā Ķīna ir sekmīgi palīdzējusi 700 miljoniem cilvēku izkļūt no nabadzības, bet tā kā kopš prezidenta Sji Dzjiņpina nākšanas pie varas 2013. gada martā cilvēktiesību situācija Ķīnā turpina pasliktināties un valdība pastiprina naidīgumu pret miermīlīgu opozīciju, vārda un reliģijas brīvību un tiesiskumu; tā kā Ķīnas iestādes ir aizturējušas un notiesājušas simtiem cilvēktiesību aizstāvju, juristu un žurnālistu;
- C. tā kā jaunais reliģisko jautājumu regulējums, kas stājās spēkā 2018. gada 1. februārī, stingrāk ierobežo reliģiskas grupas un reliģisku darbību un spiež tām pielāgoties partijas politikai; tā kā reliģijas brīvība un pārliecības brīvība atkal ir noslīdējusi līdz zemākajam līmenim, kāds bijis vērojams kopš pagājušā gadsimta 70. gadu beigām, kad sākās ekonomikas reformas un Ķīna kļuva pasaulei atvērtāka; tā kā Ķīnā ir viens no lielākajiem reliģisko ieslodzīto skaitiem;
- D. tā kā, lai gan 2018. gada septembrī tika panākta vienošanās starp Svēto Krēslu un Ķīnas valdību attiecībā uz bīskapu iecelšanu Ķīnā, kristiešu reliģiskās kopienas Ķīnā ir saskārušās ar pieaugošām represijām, proti, pret kristiešiem gan neoficiālās, gan valdības apstiprinātās baznīcās tiek veikta ticīgo vajāšana un aizturēšana, baznīcu nojaukšana, reliģisko simbolu konfiskācija un kristiešu pulcēšanās apspiešana; tā kā Ķīnas iestādes dažās provincēs neļauj personām, kas jaunākas par 18 gadiem, apmeklēt reliģiskas darbības; tā kā 2018. gada septembrī Ķīna aizliedza Ciānas baznīcu, kas ir lielākā mājas kongregācija Ķīnā un kam ir vairāk nekā 1500 sekotāju;
- E. tā kā ir strauji pasliktinājusies situācija Siņdzjanā, kur dzīvo 10 miljoni uiguru un etnisko kazahu musulmaņu, un Ķīnas iestādes stabilitāti un kontroli pār Siņdzjanu ir izvirzījušas par būtisku prioritāti, kam par iemeslu ir gan terorakti, ko ik pa laikam Siņdzjanā vai it kā saistībā ar Siņdzjanu sarīko uiguri, gan Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona stratēģiskā atrašanās vieta attiecībā uz iniciatīvu “Viena josla, viens ceļš”; tā kā ir saņemta informācija, ka Siņdzjanas nometņu sistēma ir paplašinājusies arī citās Ķīnas daļās;
- F. tā kā ir izveidota ārpusstiesas aizturēšanas programma, kurā saskaņā ar ANO Rasu diskriminācijas izskaušanas komitejas minētajām aplēsēm ir “no desmitiem tūkstošu līdz pat miljonam uiguru”, kas ir spiesti iziet “politisku pāraudzināšanu” bez apsūdzības vai tiesāšanas un uz nenoteiktiem laikposmiem un tādēļ tiek patvaļīgi aizturēti, aizbildinoties ar cīņu pret terorismu un reliģisko ekstrēmismu; tā kā Siņdzjanas provincē ir izstrādāta politika, kas paredz stingrus reliģijas prakses un uiguru valodas un tradīciju ierobežojumus;
- G. tā kā ir izstrādāts sarežģīts invazīvas digitālās uzraudzības tīkls, tostarp izmantojot sejas atpazīšanas tehnoloģiju un datu vākšanu;

- H. tā kā Ķīnas valdība daudzkārt ir noraidījusi ANO Darba grupas vardarbīgas vai piespiedu pazušanas jautājumos (*WGEID*), ANO augstā cilvēktiesību komisāra un citu ANO īpašo procedūru mandātu pieprasījumus nosūtīt uz Siņdzjanu neatkarīgus izmeklētājus;
- I. tā kā, neraugoties uz ekonomikas izaugsmi un infrastruktūras attīstību, situācija Tibetā dažu iepriekšējo gadu laikā tomēr ir pasliktinājusies, jo Ķīnas valdība, aizbildinoties ar drošību un stabilitāti, plašā spektrā ierobežo cilvēktiesības un nežēlīgi apspiež tibetiešu identitāti un kultūru;
- J. tā kā dažos pēdējos gados Tibetā ir palielinājies novērošanas un kontroles pasākumu skaits, biežāk notiek arī cilvēku patvaļīga aizturēšana, spīdzināšana un ir vairāk sliktas izturēšanās gadījumu; tā kā Ķīnas valdība ir radījusi Tibetā vidi, kurā valsts varai nav ierobežojumu, valda bailes un cieši tiek kontrolēts un regulēts katrs sabiedriskās un privātās dzīves aspekts; tā kā Tibetā jebkādu nevardarbīgas opozīcijas vai kritikas izpausmi pret valsts politiku, kas tiek īstenota attiecībā uz etniskām vai reliģiskām minoritātēm, var uzskatīt par šķeltniecisku un tāpēc piemērot kriminālsodus; tā kā piekļuve Tibetas autonomajam reģionam pašlaik ir vairāk ierobežota nekā jebkad agrāk;
- K. tā kā ir saņemta informācija, ka kopš 2009. gada ir notikuši ārkārtīgi liela skaita tibetiešu, galvenokārt mūku un mūķeņu, pašaiždedzināšanās gadījumi, tādējādi protestējot pret Ķīnas ierobežojošo politiku Tibetā un atbalstot Dalailamas atgriešanos un tiesības īstenot reliģijas brīvību Abas/Ngabas novadā Sičuāņas provincē un visās pārējās Tibetas plakankalnes daļās; tā kā pēdējo 10 gadu laikā nav panākts progress Tibetas krīzes atrisināšanā,
1. pauž dziļas bažas par aizvien represīvāko režīmu, ar ko saskaras daudzas reliģiskās un etniskās minoritātes, jo īpaši uiguri un kazahi, tibetieši un kristieši, un kas nosaka papildu ierobežojumus konstitucionālām garantijām attiecībā uz viņu tiesībām uz kultūras izpausmju un reliģijas brīvību, vārda un izpausmes brīvību un tiesībām uz miermīlīgu pulcēšanos un biedrošanos; prasa, lai iestādes ievērotu šīs pamatbrīvības;
 2. aicina Ķīnas valdību nekavējoties izbeigt patvaļīgas aizturēšanas praksi, kur bez apsūdzības, tiesāšanas vai notiesāšanas par noziedzīgu nodarījumu tiek patvaļīgi aizturēti uiguru un kazahu minoritātes locekļi un tibetieši, slēgt visas nometnes un aizturēšanas centrus un nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot aizturētās personas;
 3. prasa nekavējoties atbrīvot patvaļīgi aizturētās personas un pārliecības dēļ ieslodzītos, tostarp faluņģuna praktizētājus, un izbeigt piespiedu pazušanas un uzstāj, ka visām personām ir jābūt iespējai izvēlēties savu likumīgo pārstāvi, piekļūt savai ģimenei un saņemt medicīnisko palīdzību, kā arī pieprasīt savas lietas izmeklēšanu;
 4. aicina Ķīnas valdību nekavējoties atbrīvot: uigurus, tostarp *Ilham Tohti*, *Tashpolat Tiyip*, *Rahile Dawut*, *Eli Mamut*, *Hailaite Niyazi*, *Memetjan Abdulla*, *Abduhelil Zunun* un *Abdukerim Abduweli*; personas, kas tiek vajātas par reliģisko pārliecību, tostarp *Zhang Shaojie*, *Hu Shigen*, *Wang Yi*, un *Sun Qian*; Tibetas aktīvistus, rakstniekus un reliģiskos darbiniekus, kas saskaras ar kriminālām apsūdzībām vai ir ieslodzīti par savu tiesību uz vārda brīvību īstenošanu, tostarp *Tashi Wangchuk* un *Lobsang Dargye*;

5. prasa nekavējoties atbrīvot Zviedrijas pilsoni grāmatizdevēju *Gui Minhai* un divus Kanādas pilsoņus *Michael Spavor* un *Michael Kovrig*;
6. mudina Ķīnas valdību sniegt ģimenēm pilnīgu informāciju par Siņdzjanā pazudušajām personām;
7. aicina Ķīnas iestādes pārtraukt savas kampaņas pret kristiešu draudzēm un organizācijām un izbeigt kristiešu mācītāju un priesteru vajāšanu un aizturēšanu, kā arī baznīcu piespiedu nojaukšanu;
8. aicina Ķīnas iestādes atbalstīt tibetiešu valodas, kultūras, reliģijas brīvību un citas pamatbrīvības un atturēties īstenot tādu izmitināšanas politiku, kas ir labvēlīga ķīniešu tautības cilvēkiem, bet nelabvēlīgi ietekmē tibetiešus, kā arī nepiespiest tibetiešu nomadus atteikties no sava ierastā dzīvesveida;
9. nosoda kampaņas, kas tiek īstenotas, izmantojot “patriotiskās audzināšanas” pieeju, tostarp pasākumus, kuri paredzēti tibetiešu budistu klosteru pārvaldīšanai; pauž bažas par to, ka Ķīnas krimināltiesības tiek izmantotas ļaunprātīgi, lai vajātu tibetiešus un budistus, kuru reliģiskās darbības tiek pielīdzinātas separātismam; pauž nožēlu par to, ka apstākļi budisma praktizēšanai Tibetā ir ievērojami pasliktinājušies pēc tur notikušajiem protestiem 2008. gada martā, jo Ķīnas valdība ir sākusi īstenot stingrāku “patriotiskās audzināšanas” pieeju;
10. mudina Ķīnas iestādes nodrošināt konstitūcijā garantētās tiesības uz reliģijas brīvību visiem Ķīnas pilsoņiem;
11. atgādina, ka ES un tās dalībvalstīm ir svarīgi jautājumu par cilvēktiesību pārkāpumiem izvirzīt visos politiskajos līmeņos saziņā ar Ķīnas iestādēm saskaņā ar ES apņemšanos īstenot stingru, skaidru un vienotu nostāju attiecībā uz šo valsti, tostarp izmantojot ikgadējo cilvēktiesību dialogu, stratēģisko dialogu, augsta līmeņa ekonomikas dialogu un samitu, kā arī gaidāmo Eiropas un Āzijas samitu;
12. uzsver, ka, lai gan ES un Ķīnas 21. samitā pieņemtajā kopīgajā paziņojumā ES un Ķīna atkārtoti apstiprināja, ka visas cilvēktiesības ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas, ES būtu jāmudina Ķīna attiecīgi rīkoties; pauž nožēlu par to, ka ES un Ķīnas 2019. gada 9. aprīļa samitā steidzamiem cilvēktiesību jautājumiem atkal bija maznozīmīga loma; uzskata, ka, ja ES un Ķīnas samita sarunas par cilvēktiesībām ir vājas, Padomei, Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD) un Komisijai vajadzētu vispār atteikties šo jautājumu iekļaut un sniegt atsevišķu paziņojumu par šo tematu, saturīgi novērtējot gan situāciju, gan to, kāpēc nebija iespējams vienoties par spēcīgāku formulējumu;
13. aicina ES dalībvalstis nepieļaut, ka Ķīnas iestāžu veiktās darbības ES teritorijā tiek vērstas pret tjurku kopienu, tibetiešu un citu reliģisko vai etnisko grupu pārstāvjiem, lai piespiestu viņus kļūt par informatoriem, piespiestu viņus atgriezties Ķīnā vai apklusinātu viņus;
14. aicina Ķīnas iestādes atļaut žurnālistiem un starptautiskajiem novērotājiem, tostarp ANO augstajam cilvēktiesību komisāram un ANO īpašajām procedūrām, brīvu, jēgpilnu

un netraucētu piekļuvi Siņdzjanas provincei un Tibetas autonomajam reģionam; prasa ES un dalībvalstīm uzņemties vadību ANO Cilvēktiesību padomes nākamajā sesijā attiecībā uz rezolūciju, ar ko izveido faktu vākšanas misiju uz Siņdzjanu;

15. aicina Ķīnas valdību garantēt, ka tiek pilnībā ievērotas Ķīnas konstitūcijā paredzētās pilsoņu tiesības, tostarp 4. pants, kas aizsargā nacionālās minoritātes, 35. pants, kas aizsargā vārda brīvību, preses brīvību, pulcēšanās, biedrošanās brīvību, kā arī brīvību piedalīties gājienos un demonstrācijās, 36. pants, kurā atzītas tiesības uz reliģijas brīvību, un 41. pants, kas garantē tiesības kritizēt un paust ieteikumus par jebkuru valsts iestādi vai amatpersonu;
16. mudina Ķīnu ratificēt Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām;
17. mudina Ķīnu dot ES diplomātiem, žurnālistiem un iedzīvotājiem iespēju netraucēti ierasties Tibetā, uz savstarpējības principa pamata atbildot uz brīvu un atvērtu piekļuvi visām ES dalībvalstu teritorijām, kura ir piešķirta ceļotājiem no Ķīnas; mudina ES iestādes nopietni ņemt vērā jautājumu par piekļuvi Tibetai diskusijās par ES un Ķīnas nolīgumu par vīzu režīma atvieglojumiem;
18. pauž vilšanos par to, ka ES un Ķīnas cilvēktiesību dialoga 37. kārtā nav panākti vērā ņemami rezultāti; turklāt pauž nožēlu par to, ka Ķīnas delegācija 2. aprīlī nepiedalījās dialoga turpinājumā, kas paredzēja viedokļu apmaiņu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām;
19. mudina PV/AP, EĀDD un dalībvalstis intensīvāk uzraudzīt satraucošo notikumu gaitu cilvēktiesību jomā Siņdzjanā, tostarp pastiprinātas valdības represijas un novērošanu, un iebilst pret cilvēktiesību pārkāpumiem Ķīnā gan privāti, gan publiski;
20. aicina Padomi apsvērt iespēju pieņemt mērķtiecīgas sankcijas pret amatpersonām, kas atbildīgas par Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona apspiešanu;
21. prasa ES, tās dalībvalstīm un starptautiskajai sabiedrībai apturēt visu tādu preču un pakalpojumu eksportu un tehnoloģiju nodošanu, kurus Ķīna izmanto, lai paplašinātu un uzlabotu savu kibernetizācijas un prognostiskās profilēšanas aparātu; pauž dziļas bažas par to, ka Ķīna jau pašlaik eksportē šādas tehnoloģijas autoritārām valstīm visā pasaulē;
22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam.